

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

WEEKBLAD VERSCHIJNENDE ELKEN ZATERDAG

AANKONDIGINGEN.

Prijs per regel
Tusschen Aankondigen en Provinciale
nieuws, volgens overeenkomst.

KLIEINE AANKONDIGINGEN:
Van 1 tot 4 regels fr. 3,50
Elke regel meer fr. 0,75

BUREAU & REDACTIE:
DRUKKERIJ GOELKE
RESOLVENWAL (Stenderpoort)
— TONGEREN —
Postcirk. N° 84855. — Telefoon 19.

Het Belgisch leger

De politieke mandatarissen, de Staats-hoofden, en allen die eenig gezag uitoefenen, laten geen gelegenheid voorbijgaan om hun wensch tot vrede uit te drukken, en u dit te geven aan hun achter van den corlog.

„n rechts, al'e land'n gaan voort hune bewapening en hun verdedigingsstelsel uit te breiden, alsof de oorlog op het punt ware uit te breken.

Het standpunt van België.

Ook België is aan dien bewapenings-widloop niet ontsnapt, en heeft zijn leger aan de tegenwoordige internationale toestand moeten aanpassen.

De opbrenging van het Locarno-pakt en de wederbezetting van den linker Rijn-evers door Duitschland, hebben de toestand van ons land op internationaal gebied volkomen gewijzigd. Sinds 1936 hebben wij verzaakt aan alle verbintenissen van militaire hulp ten opzichte onzer geburen, wie zij ook wezen. België voert een politiek van volstrekt onzijdigheid, zonder zich nochtans te onttrekken aan de verplichtingen, die de onzijdigheid van 1914 oplegde.

Frankrijk, Engeland en Duitschland hebben de verbintenissen aangaande de onschendbaarheid van ons grondgebied te waarborgen, en ons militaire hulp te verlenen in geval het geschiedde nu dit, maar wij zijn niet meer gebonden door gelijksoortige verbintenissen ten opzichte van deze moordredden, zooals ten tijde van het Locarno-pakt.

Hoe klaar en duidelijk deze waarborgen ook zijn, mogen wij er toch geen overdreven waarde aan hechten. Wij hebben immers onlangs gezien, bij de ontbinding van het Tsjecho-Slovaaksche drama, wat de verbintenissen van onderlinge hulp waard zijn. Het is evenwel een feit dat, gezien de aardrijkskundige ligging van België, een enkel onzer naburen zou toelaten dat een groote mogendheid zich zou meester maken van Antwerpen of van de kustten der Noordzee. Wat er ook van zij, onze veiligheid berust eerst en vooral op onze eigen militaire toerusting.

Ons leger.
Het Belgisch leger bestaat op vredestand uit 86.000 manschappen, verdeeld in zes infanterie divisies en twee motoriseerde divisies, zware artillerie-eenheden, versterkt artillerie, luchtafweerkorps en een bijzonder korps van gembewaking.

De werkdagen divisies worden verdubdeld op den dag der mobilisatie. De reserve divisies zijn op gelijksoortige wijze gewapend als de werkdagen divisies, en de manschappen die tweemaal onder de wapens worden geroepen in een tijdverloop van minder dan drie jaar, hebben dezelfde militaire waarde als de milicanten die onder de wapens zijn.

Aan dit leger uit de eerste linie, moeten tegevoerd worden zes andere divisies van de tweede reserve. Ten slotte een eenheid ruzige reserve, brengt het totaal van het gemobiliseerd leger op 800.000 man, waarvan 400.000 gereed zijn om binnen de 48 uren in den strijd te treden.

Zoals men ziet is er veel weg afgelegd sedert 1914, toen het veldleger nauwelijks 50.000 man schapen telde.

Onze bewapening.
Er kan ook geen vergelijking gemaakt worden tusschen het materieel en de bewapening van onzer leger thans behalve de warmte der vroeger wapenen was. Zonder overdrijving kan men zeggen dat de bewapening van het Belgisch leger niet moet onderdoen voor die van vroemde legers. Zeker onzer wapens, zooals onder andere ons m.trillieur geweer, onze granatenwerpers, en vooral ons anti-formwagens kanon overtreffen de gelijksoortige wapens der groote naburige legers.

Hermetisch afgevoerd worden het grenswa hte s korps, waarvan de garnizoenen gevestigd zijn langs de grens, van in het z d'n van Luxemburg tot in de Limburgsche Kempen.

De eenheden van dit korps zijn voorzien van snelle vervoermiddelen. In minder dan twee uren tijd kunnen zij al de vernielingen verzeijlijken, die voorziers zijn op de groote verkeerswegen, terwijl de strijd-eenheden de schuilplaatsen zouden bezetten, die langs onze Oostergrens zijn opgericht.

van Eben-Emael, dat de samenvloeiing der Maas en van het Albertkanaal beheerscht, wordt aanzien als hebbende geen gelijke in Europa.

Al deze sorten zijn voorzien van besterdge garnizoenen, evenals die van Luik en Namen, die hersteld en gemoderniseerd werden.

Tegenover onze huidige militaire inrichting, blijkt het uitgesloten dat een onverwachte aanval op ons land zal geveuren. Immers, de gevochtsfronten zouden zich spoedig stabiliseren, en een positie-oorklog, zooals in 1914-18 zou aanvang nemen; maar hij zou, ter cozake van de verbeteringen aan de oorlogstuigen toegebracht, veel bloediger zijn vooral voor de burgerbevolking.

Parlementair Nieuws.

De kwestie van Burgos.

Dinsdag wilden de Heer Dorlodot in den Senaat interpellere en over den huidige stand der onderhandelingen tusschen de Belgische regering en de regering van Burgos. Hij vroeg de hoedigheid voor deze interpellatie, doch Minister Spaak verzette zich hier tegen, daar de in gang zijnde onderhandelingen hun normaal verloop moesten hebben.

De Senaat deelde de zienwijze van den Minister, en de interpellatie ging niet door.

België's betrekkingen met Republikeinsch Spanje.

In de derde zitting interpellerde M. Van Dieren den eerste-minister « over de terugroeping van den Spaanschen ambassadeur te Brussel en den Belgischen zaakelastigde te Barcelona; over Belgische invloeden die het besluit van de Spaansche regering mochten hebben ingegeven; om te weten of in dit geval geen maatregelen geboden zijn, en over den nieuwen toestand aldus geschapen ».

Tot slot van zijn interpellatie diende h. Van Dieren een motie in, waarin hij den eerste-minister geluk wensch met zijn krachtig optreden in deze kwestie en waarin hij tevens aandringt opdat de onderhandelingen met Burgos ten spoedigste tot een goed einde zouden worden gebracht.

In zijn antwoord verklaarde M. Spaak dat over de kwestie van Burgos alles gezegd is wat moest gezegd worden.

De positie van de regering in deze zaak werd klaar en duidelijk bepaald veertien dagen geleden. Ik heb mijn belofte gehouden en ik heb mijn collega's geregeld op de hoogte gebracht van alles wat in dit opzicht werd gedaan. Zij hebben mijn houding goedgekeurd, verklaart M. Spaak.

De eerste-minister verzigt de legende, als zou hij geweigerd hebben den Spaanschen gezant te ontvangen, valsch. M. Spaak drukte de hoop uit dat de betrekkingen met republikeinsch Spanje zouden hervat worden.

Eene dagorde van vertrouwen in de regering werd vervolgens goedgekeurd.

De voetbalpronostieken.

Din-dag heeft de Kamer het wetsvoorstel onderzocht betreffende de belasting op de voetbalpronostieken. Dit ontwerp wordt door de regering gerechtvaardigd als volgt:

« De sommen welke in pronostieken op voetbalmatchen worden ingezet zijn thins uitsluitend van voorde van den Staat bezwaard met een bijzondere belasting van 4 th. verhoogd met een buitengewone opdesiem en met provinciale en gemeentelijke opdesiemen.

De pronostieken op voetbalmatchen kennen steeds meer b'jal. De Regering heeft gemeend dat het billijk zou zijn de fiskele inkomster, welke zij uit die weddenschappen put, uit te breiden.

Bij artikel 1 van het wetsvoorstel wordt de belastingvoet van 4 th. tot 15 th. ven de ingezette sommen opgevoerd en de buitengewone opdesiem opgevoerd. Als netto verhooging gaat men dus van 4.40 th. tot 15 th.

« Geen verandering is voorzien voor de provinciale en gemeentelijke opdesiemen, welke thins op grond ven procent 4 kunnen worden geind. Ook bepaalt artikel 1 dat het gedeelte der belasting boven 4 th. noch met opdesiemen, noch met soortgelijke provinciale of gemeentelijke belastingen mag worden bezwaard.

De nieuwe bijdragen moeten alle in zetten treffen welke in België op voetbalmatchen worden aangenomen, ongeacht of de matchen binnenlands dan wel buitenlandse plaats hebben, of de sommen in België door buitenlandse organismen van pronostieken of door hun vertegenwoordigers worden aangenomen, en of de sommen door buiten het Rijk verblivende of gedomillieerde personen worden ingezet ».

woordiger van Oostende, bestrijdt dit ontwerp, dat hij weezinwikkend onzedelijk vindt, enger nog dan de speekotten. De staat is nu speluwbater geworden, omdat hij in de schuld staekt. Hij spoort aan tot de spe'drift, exploiteert de booze neigingen van spele's, zet de menvel en aan tot het spel in de loterijen, enz. Nooit heeft men zoo iets in België gezien.

Alvorens de pronostieken te takseren, had de regering se eerst degelijk moeten regelen.

In de zitting van Wensdag werd deze besprekking voortgezet. De communisten verklaarden zich tegen de tvksen, evenals verscheidene socialistie.

Ten slotte werd het wetsontwerp goedgekeurd met 111 stemmen tegen 16 en 2 onthoudingen.

Het wetsontwerp moet nu nog voordien Senaat gebracht worden, die het ongetwijfeld zal bekrachtigen.

De Kerkvervolgung in Duitschland

Na de Joden, de heert van de katholieken.

Tien de Duitche vyrie tegen de Jodery vo'op in uitbarsting was, we al door sommige nationaal-socialistische leiders verklaard, die de Duitche katholieken aan de heert zouden komen.

Eigenlijk woedt er sedert jaren tijd een stelselmatische vervolging tegen de katholieken in het Dertde Rijk. Deze vervolging wordt niet steeds openlijk geveerd, maar ze slaat en treft in het duister en tracht langs omwegen haar doel te bereiken.

Dit doel is niet minder of meer dan de onthertening van het volk. Men wil heidenen maken van al de Duitchers.

En zeer ernstige toestand.

Het schijnt nu, dat de vervolgung tegen de katholieken zal verdubbelen. Het verheldenschen gaat niet snel genoeg vooruit en men bot op te veel verstand. Andere methoden dan die we'ke tegen de Joden werden toegepast, zullen aengewand worden.

De toestand van de Katholieke Kerk in Duitschland wordt dan ook in de kringen van het Vatikaan als zeer ernstig beschouwd. Men vreesd dat erge dirgen, op kerst z'n. Het nationaal-socialism gaat pogen een zwaren slag te doen.

Terzende maatregelen.

Van officie'e zijde wordt in Duitschland nog niets los gelaten ter eend van de nieuwe akte tegen de katholieken.

Maar in het blad « Luxemburger Wort », aangehaald door de « Ose vatore Romano », werd meegedeeld dat er een wet wordt voorbereid vol terzende maatregelen tegen de Duitche katholieken.

Voorzest zou het Konkordiaat van 1935 door Duitschland worden opgezet, terwijl alle goddienstige propaganda zonder n'er zou verboden worden.

Onder god dienstige propaganda verstaat men zelfs plechtige missen en processies!

De financiële kant.

Het schijnt er den Duitchen Staat ook om te doen geld in zijn bezit te krijgen. Daar weten de Joden al van mee te spreken.

Men zou alzoo beginnen met eenige kloostergemeenten, die delijk uit te rekenen en beslag te leggen op hun vermogen. In financieel opzicht zouden al de religieuze orden onder het beheer komen te staan van het zogezegd kerkelijk ministerie.

Aan kerken of orden zouden geen giften-moezen, steunelingen, bijdragen of aal-moezen mogen verstrekt worden.

De betrekkingen met het Vatikaan.

De Duitche regering zou het recht opnemen kennis te nemen van de briefwisseling tusschen den Paus en de Duitche bisschoppen.

Ziektenverpleging en het geven van ondedwijs zouden niet langer meer tegezet worden aan kloostersusters of geestelijken. De priesters zouden overigens geen joden meer mogen doopen en niet-Ariërs zouden geen priester meer mogen worden.

Het is om zich af te vragen waarmee het nationaal-socialism zich nog zal gaan bemoeien.

Leest en verspreid
DE POSTRIJDER
— Het vaderland van Limburg —

NIEUWE INLIJVINGSPANNEN VAN DUITSCHELAND

Alweer een inlijving.

Na Oostenrijk en een gedeelte van Tsjecho-Slovakie ingepalmd te hebben, wordt thins gemeld dat Duitschland de cozen gericht heeft op het Memelgebied, en dat Hitler binnen kort ook deze inlijving zal aankondigen.

Dr. Neumann, leider van de nationaal-socialisten in Litauen, zou niet nadruk hebben verklaard dat Memel in geen geval onder Lithaause heerschappij zal blijven.

Men deed Dr. Neumann opmerken, dat Hitler plechtig, openlijk en officieel verklaard heeft, dat Duitschland in Europa geen grondgebiedseischen meer te stellen heeft.

Hierop antwoordde Dr. Neumann: « Evenmin aan de Oostenrijkers en de Suletien, kan men aan de Memel-Duitsche s het zelfbeschikkingsrecht ontzeggen ! »

Wie kan ons beletten bij Duitschland te gaan en te weigren bij Litauen te blijven?

Eene waarschuwing.

Dr. Neumann voerde er aan toe: « Memel komt bij Duitschland! Hitler heeft verzekt aan de grondgebied eischen, doch dit geldt niet voor de Duitche minderheden. Ar de landen, zooals Polen, Denemarken en Joegoslavie zullen best doen door rekening mee te houden ! »

Reeds zouden de Duitche legeraanvoerders bevel hebben gekregen zich gereed te maaden om in Februari 1938 een nieuwe diplomatische aktie te steunen.

Wat is eigenlijk het Memelgebied ?

Het Memel-land, zooals wij dit op hederj kennen, is het aan Oost-Prussen grenzende deel van Litauen. Tot aan het einde van den vreedoorlog maakte dit gebied deel uit van Duitschland, terwijl het overige onder Ruzsich bestuur stond.

Het Memelland, met een oppervlakte van 2450 km2 en ongeveer 150.000 inwoners, werd door het Verdrag van Versaill in 1918 van Duitschland afgescheiden en onder een voorlopig bestuur geled, waaraan echter Litauen in 1923 een einde maakte door eenvoudig het Memel-land militair te bezetten.

Dit veldvoren feit werd door den Volkenbond erkend en besloten werd (1923) dat het Memelland veler deel van Litauen zou uitmaken, evenwel onder voorwaarde, dat Litauen een zekere autononie aan Memelland zou toestaan.

Dit « Statuut van Memel » kwam op 8 Mei 1924 tot stand en bepaalt onder meer, dat de Gouverneur zal benoemd worden door het Staat hoofd van Litauen. Het bestuur wordt voorts in handen gelegd van den Landdag, welke uit 27 gekozen afgevaardigden bestaat. De officie'e talen zijn Litauisch en Duitsh.

De praktische uitvoering van het Memelstatuut heeft reeds tot velerlei onaan-genaamheden en wrijvingen tusschen Duitshland en Litauen aan'd'n gegeven.

In aanme kirng dient hierbij opgemeten te worden, dat de kultuur ven het eigenlijke Litauen eelt Slavisch, dus Oost-Europeesch is; maar het Memelland is vo'eer op het Westen ingesteld en staat sterk onder Duitchen invloed.

De Litauische bevolking is bijna geheel katholiek en de bewoners van het Memelland zijn voor 4/5 Evanschisch-Luthersch. De voornaamste stad, tevens hoofdstad, is Memel (of Kleipeda) met 48.000 inwooners, waarvan meer dan de helft Duitchers zijn. Onder dezen nu is een beweging ontstaan voor den Anschluss met Groot-Duitshland. De zaak zou zeer spoedig haar beslag kunnen krijgen. Hitler en met hem, gansch het Dertde Rijk, liggen op den loer.

De verkiezingen in het Memelgebied.

Zondag hadden in het Memelgebied de wetgevende verkiezingen plaats. De uitslagen wrzen op een aanzienlijke winst voor de Duitche listjen, die in verchillende plaatsen 90 tot 95 th. der stemmen behaalden.

Dit is nogmaals water op den mo'en van de partijgangers tot aanhechting bij Duitschland.

De aanhechting zal niet lang wegblijven.

Volgens den Berlijnschen berichtgever van het Engeshch blad « News-Chronicles », heet Duitshland besoten tot de aanhechting van Memel.

De Duitche gezant te Kowno, die naar Berlijn is gekomen, zou er de loodschap hebben gedaan dat Litauen toegegeven heeft. De bezetting van het Memelgebied door de twee Duitche divisies van Kapriberg en Tibitit, zou geschieden zonder te moeten vresen voor den minsten tegenstand.

genstand.
« Ah Litauen zou, als vergoeding voor den afstand van het grondgebied, een vrije haven bezorgd worden in de groote natuurlijke haven van Memel, ofwel zouden Duitche ingenieurs een gansch nieuwe haven voor Litauen bouwen.

De datum van den nieuwen Anschluss zou nog niet vastgesteld zijn, doch de bechtgever van de « News Chronicle » meent te weten, dat alles zal voortduren zijn tegen de maand van Groot-Duitche Ruzsich op einde Januari zal bijeen komen, zodat de vertegenwoordigers van Memel, zowel als die van Oostenrijk en van het Suletien-land de zitting zullen kunnen bijwonen.

De Burgeroorlog in Spanje

Nieuw offensief der nationalistie.

Het aanstaande offensief van de Spaansche nationalistie wordt met de grootste zorg voorbereid.

De Spaansch-Portugeesche grens is reder 7 D'ember gestoten. Slachts bij hoge uitsondering worden personen doorgeleaten, voorzien van een diplomatiek paspoort.

De bladen uit nationalistisch Spanje komen op dit oogenblik niet meer in Portugal te koop.

Koning Leopold als bemiddelaar i

Het blad « Italia » van Rome, spreekt over een poging om den burgeroorlog in Spanje bij te leggen. Het initiatief zou door Koning Leopold III van België genomen worden.

De Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, M. Bonnet, zou er zijn Duitsh kollega van Ribbentrop over geproken hebben. Deze beoefde Rijkskanselier Hitler te roodplegen.

Om de bemiddeling te veremakkelijken, zou de regering van Barce naar berisid zijn zekere extremistische elementen te verwijderen. Als onderhandelaar van rep' de kensche zijde, wordt M. Indalecio Pr eto ver-noemd.

Te Brussel werd in de bevoegde kringen geen bevattiging gegeven van het bericht uit Itali'a'ne bron.

Stads- & Provincienieuws

TONGEREN. — Opvoering van 't Wonderlijk Wezen en 't Woeste Wijn. — Men heeft de laatste tijden met zowee! lof over de toneelschool geproken en geschreeven, men heeft er zoo dnig met het woord « kunst » geschermd, dat wij hoopvol naar de Concordia trokken.

Laat ons nu niet al zeggen dat wij in onze verwachting niet bedrogen werden. Voorziet de ketze van 't stuk. Het is over de hand van H. Ghéon, een meester der toneel-teratuur. Door heel het spel zweeft er een geest van het bouwnatuurlijk s'hoone, met levandige contrasten tusschen helsehe karakteren, en zachte, door God uitverkorene zielen. Deze brok menschenveredeling heerlijk vertold door de j'frouwen van Se'ola, en centralen leerlingen der Toneelschool, Beries'er begreep de tak die haar werd toevertrouwd, en de kleinste figuratie-rollen, zowee! als de hoofdrollen, waren tot in de puntjes verzord. Er dient dan ook hulde gebracht aan elke der j'frouwen die aan deze uitvoering hare medewerking verleenden. Men zal het ons voorzeker niet ten cavet duiden als wij speciale medijng naken van het verleven spel van j'frouw Y. Bertrand, die eens te meer haar veldrijg talent liet bewonderen, en voorzeker alle verwachtingen overtrof.

Wat ons vooral trof bij deze vertooming, is het verheven pijn waarop het toneelspel werd gebracht.

Geen spoor meer van het primaire patrimonieel van vroeger, maar zuivere kunst. Dit danken wij aan den Heer Van Russelt.

En als men bedenkt dat de toneelschool slechts s'nd'enkele weken besticd werd, dan mogen wij de trekonst hoopvol tegemoet zien.

De bekwame spelleider heeft ons reeds enkele malen een voorsmakig gegeven van al het schoone waarvan hij ons kan laten genieten.

Wij vernemen dat binnen enkele weken een der meesterwerken van Ghéon « Godelève » zal opgevoerd worden door dezelfde krachten. Met dit massespel zal de H. Van Russelt iets grootsh willen bereiken. Wij begroeten in hem een meester in het vak, die het toneel te onze kringen met een nieuw leven bezielt, en ons volk de hooge kunst zal leeren te waarde en.

— De oude Gemeente-zaal werd d'voorleden Donderdag, De niet herkozene heer Moens diende er zijn ontslag in van s't